

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

31.01.2022 ел

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 54

“2022 - 2024 елларга Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районьнда
сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру,
физик культура һәм спортны популярлаштыру,
алкоголь продукциясе, сыра һәм тәмәке куллануны киметү”
район муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты йөкләмәсе, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 29 мартындагы 764 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында алкоголь һәм спиртлы продукция әйләнеше өлкәсендәге хәлләрне тикшереп тору Советы утырышы беркетмәсе нигезендә һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрәндәге 764 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасына таянып, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. «2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районьнда сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, физик культураны һәм спортны популярлаштыру, алкоголь продукциясен, сыра һәм тәмәке куллануны киметү» муниципаль программасын Кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының mendeleevsk.tatarstan.ru рәсми сайтында урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары вазифаларын башкаручы А.Н. Сәфәргалинга йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Башкарма комитетының
2022 елның 31 гыйнварендагы 54 номерлы
карарына кушымта

**“2022-2024 елларга
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
СӘЛАМӘТ ЯШӘУ РӘВЕШЕ”
РАЙОН МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Менделеевск ш., 2022 ел

Программаның паспорты

<p>Программаның исеме</p>	<p>Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, физик культураны һәм спортны популярлаштыру, алкоголь продукциясен, сыра һәм тәмәке куллануны киметү буенча муниципаль район программасы</p>
<p>Программа әзерләү нигезе:</p>	<p>Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, Гражданның сәламәтлеген саклау турында Россия Федерациясе законнары нигезләре 22.07.1993, № 5487-1, Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе демографик сәясәт концепциясен раслау турында» 2007 елның 09 октябрэндәге 1351 номерлы Указы. «ТР Президенты Р.Н. Миңнеханов йомышлары исемлеге» беркетмәсе 09.10.2010 ел, «Татарстан Республикасында халык арасында алкоголь продукциясен, сыра, тәмәке куллануны киметү һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча өстәмә чаралар турында» 2010 елның 29 октябрэндәге 867 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары</p>
<p>Программаның төп башкаручылары</p>	<p>Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты; «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ; «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы мәгариф идарәсе» МКУ; «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Мәдәният идарәсе» МКУ; Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе; «Менделеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ</p>

	<p>Менделеевск муниципаль районы Татарстан Республикасы Социаль яклау министрлыгының территориаль социаль яклау идарәсе; Россия Эчке эшләр министрлыгының Менделеевск муниципаль районы буенча бүлеге</p>
<p>Программаның максатлары һәм бурычлары</p>	<p>Программаның максаты Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында кеше потенциалын саклау һәм үстерү мәсьәләсен комплекслы хәл итү. Программаның бурычлары: - халыкта сәламәтлек культурасы булдыру һәм үзенең физик һәм психологик сәламәтлегенә җаваплы караш тәрбияләү; - яшәү һәм сәламәтлек өчен уңайлы яшәү тирәлегенә (социаль, психологик, мәгълүмати, экологик) формалашу; - халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен шартлар тудыру; Халык өчен уңайлы мохит формалаштыруда хакимият органнарының, халыкның һәм җәмәгатьчелекнең көчләрен берләштерү</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>2022-2024 еллар</p>
<p>Төп максатчан индикаторлар</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Районда һәм шәһәрдә наркотикларга, алкогольгә бәйлә балалар һәм яшьләр арасында җинаятьчелек торышына тәэсир итү вазгыятен бәяләү буенча мониторинг тикшеренүләре үткәрүдә катнашучы 14-35 яшьлек халыкны колачлау - социаль куркыныч хәлдәге гаиләләр саны; - үткәрелгән мәдәни-массакуләм чаралар саны; - үткәрелгән мәдәни-массакуләм чаралар саны; - Өстәмә белем бирү системасына җәлеп ителгән укучылар өлеше; - Югары, урта-максус уку йортлары белән санитар-агарту эшләре алып бару, ; - тискәре күренешләренә профилактикалау мәсьәләләре буенча белем алган педагог хезмәткәрләрен саны - Мәктәп укучылары арасында тискәре күренешләренә профилактикалау чаралары саны; Семинарларда, тренингларда һәм чараларында профилактик эшчәнлек;

	<ul style="list-style-type: none"> - наркотик исерек хэлдэ жинаятылэр кылган затлар саны; - исерек хэлдэ жинаяты кылган балигь булмаганнар саны - Исерек килеш жинаятылэр кылган затлар саны; алкогольгэ бэйлелэр саны (хроник алкоголиклар) - Социаль-куркыныч хэлдэ булган затлар саны алкогольгэ бэйлелектэн дэваланган затлар. 										
<p>Программаны финанслау чыганакалары</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күлөме Менделеевск муниципаль районының жирле бюджеты хисабына 60 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <table border="1" data-bbox="564 792 1407 1059"> <thead> <tr> <th data-bbox="564 792 986 882">Еллар</th> <th data-bbox="986 792 1407 882">Жирле бюджет чаралары (мең сум).</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="564 882 986 927">2022</td> <td data-bbox="986 882 1407 927">20,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 927 986 972">2023</td> <td data-bbox="986 927 1407 972">20,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 972 986 1016">2024</td> <td data-bbox="986 972 1407 1016">20,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 1016 986 1059">Барлығы</td> <td data-bbox="986 1016 1407 1059">60,0</td> </tr> </tbody> </table>	Еллар	Жирле бюджет чаралары (мең сум).	2022	20,0	2023	20,0	2024	20,0	Барлығы	60,0
Еллар	Жирле бюджет чаралары (мең сум).										
2022	20,0										
2023	20,0										
2024	20,0										
Барлығы	60,0										
<p>Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Программаны гамәлгә ашыру түбәндәге нәтижәләргә ирешүне тәэмин итәргә тиеш: халыкның сәламәтлеге дәрәжәсен мониторинглау системасын булдыру; - хәвеф-хәтәрләр турында халыкка мәгълүмат бирү системасын булдыру, халыкны авыруларны профилактикалау күнекмәләренә өйрәтү; - халыкның сәламәтлек культурасы дәрәжәсен күтәрү; - халыкның физик, психологик һәм социаль иминлеген ныгытуга ярдәм итә торган сәламәтлек саклау инфраструктурасын камилләштерү; - демографик хәлне яхшырту, тормышның уртача дөвамлылығын арттыру, вакытыннан алда үлемне киметү (беренче чиратта, кан әйләнеше системасы авырулары, травмалар һәм агуланулар, яман шешләр белән бәйлә рәвештә), халыкның төрле яшь төркемнәрендә авыруларның авыруын һәм таралуын киметү (шул исәптән наркологик авыруларны, алкоголизмны, алкогольле психозларны, наркоманияне һәм токсикоманияне дә кертеп), халыкны инвалидлаштыру өчен шартлар тудыру. 										

Программаны гамэлгә ашыруга идарә итү һәм аның үтәлешен тикшереп тору	Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты
---	--

1. Проблеманың торышын карап тоту һәм анализлау

1.1. Кереш

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, алкоголь продукциясен куллануны киметү, алкоголь продукциясен, сыра һәм тәмәке куллануны киметү» район муниципаль программасы сәламәт яшәү рәвеше булдыруның бердәм системасын булдыруга, бүгенге һәм киләчәк буыннарның сәламәтлек дәрәжәсенә ирешү зарурлыгына, халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту активлыгына, кеше потенциалын саклап калуға һәм үстерүгә, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы халкының тормыш сыйфатының уртача дөвәмлылыгына артуына бәйле рәвештә эшләнде.

Тәкъдим ителгән Программа халыкның яшәү һәм яшәү тирәлегенә (социаль, психологик, мәгълүмати, экологик) сәламәтлегенә өчен уңайлы мохит формалаштыруга ихтыяжын тагын да тулырак канәгатьләндерүгә, халыкның сәламәтлегенә культурасын формалаштыруга, авыруларны профилактикалау һәм укуыту күнекмәләренә мәгълүмат бирү һәм аларга өйрәтү мәсьәләләргә буенча эшчәнлекнең төрле өлкәләрен координацияләүгә, үз-үзен тотышының индивидуаль моделен төзүгә, үз сәламәтлеген саклауга ярдәм итәргә тиеш, шулай ук гражданның уңайлы яшәү мохитен һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруда жирле үзидарә органнарының, халыкның һәм жәмәгәтчелекнең көчләрен туплауны күздә тоту.

1.2. Төп төшенчәләр һәм терминнар

Программада кулланылган төп терминнар һәм төшенчәләр Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгы, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының профилактика медицинасы дәүләт фәнни-тикшеренү үзәге, И.М. Сеченов исемендәге Мәскәү медицина академиясе, Россия медицина академиясе тарафыннан дипломнан соңгы белем бирү һәм башка чыганаclar белән билгеләнде.

Сәламәт яшәү рәвеше - тормыш эшчәнлегенә шундый формасы, күбесенчә ял итү даирәсендә, һәм кешенең табигый психо-эмоциональ, мәдәни һәм физиологик ихтыяжларын канәгатьләндерә торган һәм аның этногенетик, этносоциаль һәм этномәдәни нигезләрен саклап калуға һәм ныгытуга юнәлгән фикерләрнең шундый образы.

Кешенең сәламәтлеген ныгытуга ярдәм итә торган яшәү рәвешен формалаштыру өч дәрәжәдә гамәлгә ашырыла:

Социаль челтәр: массакүләм мәгълүмат чараларында пропаганда, мәгълүмати-агарту эше;

инфраструктура: тереклек эшчәнлегенә төп өлкәләрендә конкрет шартлар (ирекле вакыт, матди чаралар булу), профилактик учреждениеләр, экологик контроль;

Шәхес белән: кешенең кыйммәт юнәлеше системасы, көнкүреш торышын стандартлаштыру.

Сәламәтлек - ул тулы физик, психик һәм социаль иминлекнең халәте, ә авырулар яки физик дефектлар булмау гына түгел (Бөтендөнья сәламәтлек саклау оешмасы уставы, 1948).

Халыкның сәламәтлеге - жәмгыятьнең яшәешкә сәләтен һәм аның киләчәктәге социаль-иқтисадый үсеш фазасын характерлый торган шәхси сәламәтлек дәрәжәләре жыелмасы. Сәламәтлеккә ихтыяжы формалаштыруга мотивация - индивидуумнарны сәламәтлекне ныгытуга, саклап калуга һәм торгызуга, авыруларны һәм сәламәтлекне какшатуны профилактикалауга юнәлдерелгән гамәлләргә этәрү.

Сәламәтлекне саклау - һәр кешенең физик һәм психик сәламәтлеген саклап калуга һәм ныгытуга, аның актив гомер озынлыгын хуплауга һәм сәламәтлеген югалткан очракта аңа медицина ярдәме күрсәтүгә юнәлдерелгән сәяси, иқтисадый, хокукый, социаль, мәдәни, медицина, санитар-эпидемиологик характердагы чаралар жыелмасы.

1.3. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Сәламәтлекнең торышы - социаль, психик, иқтисадый һәм экологик иминлекнең мөһим күрсәткече, халыкның торыш сыйфаты күрсәткече.

Сәламәтлек торышына әйләнә-тирә мохит һәм жәмгыять куркынычсызлыгы, торак һәм туклану сыйфаты, тәмәке тарту һәм алкоголь эчемлекләр куллану таралышы, алкоголь эчемлекләр сату күләме, шул исәптән сыра, тәмәке эшләнмәләре сатып алуга чыгымнар, физик культура, мәгариф һәм керем дәрәжәләре кебек күп кенә төрле факторлар йогынты ясый.

Халыкның сәламәтлеге проблемасы социаль-иқтисадый характерга ия: беренчедән, халыкның сәламәтлек сыйфаты эшләүче гражданның хезмәт житештерүчәнлегенә турыдан-туры йогынты ясый; икенчедән, эшләмәүче халыкның саны арту исәбенә хезмәткә сәләтле халыкка йөкләнеш арта, бу социаль киеренкелекнең сәбәбе булып тора һәм керемнәрнең, шулай ук эшләүче кешеләрнең торыш дәрәжәсенә кимүенә китерә.

хәзерге вакытта яшәүче халыкның исәнлеген һәм киләчәк буыннарның сәламәтлеге дәрәжәсен арттырырга мөмкин, ләкин халыкның сәламәтлеген ныгытуга һәм әйләнә-тирә мохитне сәламәтләндерүгә юнәлдерелгән сәясәт формалаштыру, кешеләрнең үз сәламәтлекләренә һәм әйләнә-тирәдәгеләрнең сәламәтлегенә җаваплы мөнәсәбәтен формалаштыру аша гына мөмкин. Әлеге проблемаларны хәл итү өчен комплекслы якин килү кирәк: халыкның эшчәнлегенә, яшәү сыйфатына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган барлык милек

рәвешләрендәге ведомстволар, оешмалар һәм учреждениеләрнең, ижтимагый оешмаларның көчләрен берләштерергә кирәк.

Әлеге Программа - сәламәт яшәү рәвешен, уңайлы мохитне формалаштыруга, сәламәтлекне актив саклап калуга һәм ныгытуга, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы халкының уртача гомер озынлыгын һәм сыйфатын арттыруга юнәлдерелгән программа.

Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалаучы программа чараларын уңышлы уздыру, сәламәт яшәү рәвеше, социаль реклама өлкәсендә белгечләр әзерләү, нәтижәдә шәһәрдә һәм районда медицина-демографик вазгыять яхшыруга китерәчәк. Шәһәр кешеләренә сәламәт яшәү рәвеше алып баруы үлемнәрнең кимүенә, шул исәптән хезмәткә яраклы халык арасында, авыруларның кимүенә һәм төрле яштәгә төркемнәрдә авыруларның таралуына, олылар арасында да, балалар арасында да, вакытыннан алда инвалидлык буенча пенсиягә чыгуның кимүенә, авыруларны кисәтүгә һәм иртә стадияләрдә авыруларны ачыклауга йогынты ясаычак. Халыкның сәламәт яшәү рәвеше, сәламәтлек саклау өлкәсендә югары күрсәткечләр үлүчеләр санын киметүгә һәм туучылар санын арттыруга китерәчәк, бу шәһәрдә һәм тулаем районда демографик вазгыятьтә уңай чагылыш табачак.

Әлеге программаны гамәлгә ашырудан финанс-икътисадый нәтижә эшкә сәләтле халык санын үстерү, хастаханә кәгазьләре буенча түләүләрне киметү, хезмәткә сәләтсезлек вакытын, шул исәптән авыру балаларны карау исәбенә шәһәр һәм район бюджетларына физик затлар керемнәренә салымны арттыру булачак.

Программаны гамәлгә ашырганда шулай ук ведомствоара хезмәттәшлек һәм социаль партнерлык көчәя, шәһәр һәм районның социаль сәясәтен планлаштыруда һәм шәһәр һәм авыл инфраструктурасын үстерүдә граждандар җәмгыятье һәм халыкның катнашуы активлаша.

2. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында кеше потенциалын саклау һәм үстерү мәсьәләсен комплекслы хәл итү.

Программаның бурычлары:

- халыкта сәламәтлек культурасы булдыру һәм үзенә физик һәм психологик сәламәтлегенә җаваплы караш тәрбияләү;
- шәһәр яшәү һәм сәламәтлек өчен уңайлы яшәү тирәлегә (социаль, психологик, мәгълүмати, экологик) формалашу;
- халыкның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен шартлар тудыру;

Халык өчен уңайлы мохит формалаштыруда хакимият органнарының, халыкның һәм җәмәгатьчелекнең көчләрен берләштерү.

3. Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыру чоры 2022-2024 елларга туры килә. Программа чаралары системасы аларны этапларга бүлүне күздә тотмый. Барлык чараларны гамәлгә ашыру Программаның гамәлдә булган бөтен чорына исәпләнгән.

4. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программа республика, муниципаль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar хисабына гамәлгә ашырыла.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа Программаны үтәүчеләр һәм катнашучылар арасында хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаның гомуми житәкчелеген Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты алып бара.

Бюджеттан тыш чыганаclarны алуучылар буларак, Тармак органнары, идарә органнары, шәһәр һәм районның структур бүлекчеләре Программада каралган акчаларны максатчан файдаланган өчен жаваплы булалар.

Программада халыкның төрле төркемнәре катнаша: эшләүче шәһәр халкы, яшүсмерләр, яшь гаиләләр, эшмәкәрләр, пенсионерлар, укучылар, социаль һәм психологик проблемалар кичерүчеләр. Программа Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнары, жәмәгәтчелек, предприятиеләр һәм оешмалар, массакуләм мәгълүмат чаралары һәм халкының үзара хезмәттәшлеге механизмын тәкъдим итә.

Программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау, факторларның халыкның сәламәт яшәү рәвешен булдыруга йогынтысын бәяләү максатында, ел саен шәһәр һәм авыл халкынан сораштыру юлы белән гамәлгә ашырылачак.

6. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү

6.1. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Программаның сан күрсәткечләре генә түгел, сыйфат характеристикалары да булган максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре жыелмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2019-2021 елларга максатчан индикаторларга һәм Программаның күрсәткечләренә уңышлы ирешү түбәндәгеләрне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- халыкның сәламәтлеге торышын саклап калуга һәм яхшыртуга ярдәм итә торган ведомствоара мөнәсәбәтләрнең яңа системасын булдыру;

- халыкның сәламәтлеге дәрәжәсен мониторинглауның нәтижәле системасын булдыру;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы халкына хәвеф-хәтәр һәм авыруларны профилактикалау факторлары турында мәгълүмат бирү системасын көчәйтү;

- авыруларны профилактикалауга һәм сәламәт яшәү рәвешен булдыруга бәйле гражданның, ижтимагый берләшмәләрнең, оешмаларның инициативалары санын арттыру;

- демографик хэлне яхшырту, уртача гомер озынлыгын арттыру, вакытыннан алда үлүне, авыруларны киметү, халыкны инвалидлаштыру өчен шартлар тудыру.

6.2. Программаның максатчан күрсәткечләрән белү

№ т/б	Максатчан күрсәткечләр аталышы	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024
1	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалаучы чаралар саны	берәмлек	416	446	476	506
2	Программа кысаларында үткәрелгән чараларда халыкның тоткан урыны	%	53,1	55,5	58,2	60,2
3	Спорт корылмалары саны	берәмлек	115	115	117	119

7. Программа чараларын гамэлгэ ашыруның срокларын, башкаручыларын һәм нәтижэләрен күрсәтеп, программа чаралары исемлеге

№ т/б	Чаралар исеме	Башкаручылар	Үтәү сроклары	Финанслау чыганагы	Финанслау күләмнәре (мең сумнарда)		
					2022 ел	2023 ел	2024 ел
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, алкоголь продукциясен, сыра һәм тәмәке куллануны киметү буенча оештыру чаралары							
1.1.	Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең (оешмаларның) иҗтимагый берләшмәләрне жәлеп итеп, хезмәт коллективларында сәламәт яшәү рәвеше өчен хәрәкәтне формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын эшләү: - хезмәт коллективында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын үткәрү; - сәламәт яшәү рәвеше һәм лекцияләр формалаштыруның актуаль мәсьәләләре	ММР башкарма комитеты «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

<p>буенча халыкның төрле яшь төркемнәре арасында анкета үткәру;</p> <ul style="list-style-type: none">- спорт командаларын массакүләм спорт төрләре буенча хезмәт коллективларында булдыру һәм спорт учреждениеләре, гомуми белем бирү мәктәпләренен спорт заллары базасында тренировкалар үткәру, шулай ук катнашу:- хоккей, шахмат буенча башка оешмалар командалары белән турнирларда;- волейбол, баскетбол буенча массакүләм ярышларда;- гаилә конкурсларында;- Яңа ел алды турнирларында;- «Сабантуй» бәйрәмендә;- «Милләтләр кроссы» көз чабышында;- “Татарстанның чаңгы юлы” ярышларында- яшьләргә һәм өлкәннәргә кичке вакытта спорт заллары эшен оештыру;						
--	--	--	--	--	--	--

1.2.	учреждениеләрнең (оешмаларның) эчке тәртибе кагыйдәләре тәмәке тартудан баш тарткан, тәмәке тартудан баш тарткан һәм хезмәткәрләрнең сәламәт яшәү рәвеше алып барган матди кызыксындыру чараларын коллектив килешүләргә кертү,	Предприятиеләр, оешмалар һәм учреждениеләр житәкчеләре	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
1.3.	Ижтимагый берләшмәләрне жәлеп итеп, хезмәт коллективларында (оешмаларында) лекцияләр, сораптырулар (анкеталаштыру), белешмәләр өләшү	ММР башкарма комитеты	2022-2024	Жирле бюджет	2,0	2,0	2,0
1.4.	2001 елның 10 июлендәге 87-ФЗ номерлы “Тәмәке тартуны чикләү турында” Федераль закон бозуларны ачыклау һәм чикләүгә юнәлдерелгән төрле милек рәвешләрендәге сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектларын комплекслы тикшерүләр оештыру	ММР буенча Россия ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча)	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

1.5.	Алкоголь продукциясен ваклап сату рөхсәт ителми торган кайбер оешмаларга һәм территорияләр объектларына якын территорияләрнең чикләрен билгели торган норматив хокукый актларны мониторинглау	ММР башкарма комитеты	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
1.6.	барлык милек рәвешләрендәге учреждениеләр (оешмалар) били торган биналарда тәмәке тарту өчен махсус бүлеп бирелгән урыннарны, аларда тәмәке тартуның зарары һәм нәтижеләре турында күрсәтмә мәгълүмат урнаштыру турында тәкъдимнәр әзерләү	ММР башкарма комитеты	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
1.7.	Тәмәке тартуның зарары һәм нәтижеләре турында күрсәтмә мәгълүмат әзерләү	ММР башкарма комитеты	2022-2024	Жирле бюджет	2,0	2,0	2,0
1.8.	Яшүсмерләргә паспортын күрсәтү буенча гына тәмәке эшләнмәләрен гамәлгә ашыру. Тәмәке	Россия Эчке эшләр министрлыгының ММР буенча	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

	эшләнмәләрен сатуны 18 яшькә кадәр тыю	бүлеге килешү буенча)					
1.9.	Спорт һәм мәдәни чаралар үткәргәндә алкоголь эчемлекләрен куллануны чикләү	Россия Эчке эшләр министрлығының ММР буенча бүлеге килешү буенча)	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
1.10.	Мәктәпкәчә белем бирү һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә балаларны рациональ тукландыруны оештыру: -барлык мәктәп укучылары өчен бушлай һәм (яисә) ташламалы кайнар туклануны тәмин итү, шул исәптән, өлкән сыйныфлар өчен; - төрле витаминлы-минераллаштырылган комплекслардан файдаланып, мәктәп укучыларының туклануы рационның мәжбүри витаминлаштыруны гамәлгә ашыру; - мәктәп укучыларының туклануын оештыруның яңа рәвешләрен кертүне дәвам итү	«Мәгариф идарәсе» МКУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

1.11.	Алкоголь продукциясен сатуны РФ һәм Татарстан Республикасы законнарына туры китерү	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
1.12.	Сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру һәм алкоголь продукциясенә һәм тәмәкенең зыяны турында белешмә эзерләү һәм тарату	ММР башкарма комитеты	2022-2024	Жирле бюджет	3,0	3,0	3,0
1.13.	Социаль челтәрләрдә гамәлдә булган деструктив төркемнәр барлыкка килүне карау	МБУ «Форпост» үзәге	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
2. Яшьләр арасында тәмәке, алкоголь продукциясе һәм сыра куллануны профилактикалау							
2.1.	Тематик семинарлар, конкурслар, күргәзмәләр үткәргәндә сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән еллык массакүләм профилактик акцияләр оештыру	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ «Мәгариф идарәсе» МКУ	2022-2024	Жирле бюджет	3,0	3,0	3,0
2.2.	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, зарарлы гадәتلәрне бетерү, шул исәптән тәмәке тарту, массакүләм мәгълүмат чараларында алкоголь продукциясе һәм сыра куллану мәсьәләләрен	«Менделеевск» МУ «Татмедиа» ААЖ филиалы	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

	системалы рәвештә яктырту						
2.3.	Яшьләр, эшләүче халык арасында анкеталар тутыру	«Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе» МКУ «Менделеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
2.4.	Мәктәп яшендәге балаларга һәм мәгариф учреждениеләре укучыларына, шул исәптән наркотик матдәләрне һәм психотроп матдәләрне законсыз куллануны рөхсәт итә торган затларны ачыклау предметына ел саен профилактик медицина тикшерүе үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
2.5.	Сәламәтлек саклау учреждениеләренә наркология кабинетларында тәмәке тартудан баш тарту мәсьәләләре буенча консультация оештыру	«Менделеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча)	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-
2.6.	Балалар, яшьләр һәм аларның ата-аналары арасында педиатрлар,	«Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Финанс чыгымнары таләп ителми	-	-	-

	психиатрлар, наркологалар, полиция хезмәткәрләрен жәлеп итеп, балаларда һәм яшүсмерләрдә зарарлы гадәтләрне профилактикалау буенча лекцияләр, әңгәмәләр үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ «Менделеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ					
2.7.	Мәдәният учреждениеләрендә ел саен уздырыла торган китап-иллюстратив күргәзмәләр, мәгълүмат көннәре, видеолекторийлар һәм тәмәке тартуның, алкоголь продукциясен һәм сыраны куллануның зыяны турында башка чаралар оештыру	«Мәдәният идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
2.8.	Яшьләр арасында тәмәке тартуны чикләү проблемасы буенча һәркем файдалана алырлык китапханәләрне мәгълүмати һәм методик пособиеләр белән тәмин итү	«Мәдәният идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
2.9.	Сәламәт яшәү рәвешен булдыруга юнәлтелгән массакүләм чаралар	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-

	(концертлар, акцияләр, дискотекалар, спорт чаралары) оештыру һәм даими уздыру	«Мәдәният идарәсе» МКУ					
3. Спорт һәм массакүләм физик культураны үстерү чаралары							
3.1.	Яңа спорт корылмалары төзү, йорт яны территорияләрен спорт һәм уен майданчыклары белән жиһазлау, балалар майданчыкларын, шулай ук мәктәпләр каршындагы спорт майданчыкларын ремонтлау	ММР башкарма комитеты «Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	ТР чаралары	-	-	-
3.2.	Яшәү урыны буенча төрле яшьтәге халыкның киң катнашында физкультура-савыктыру һәм спорт-массакүләм чаралар үткәрү	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
3.3.	Каникул вакытында спорт майданчыклары эшен оештыру: ишегалды командалары арасында иптәшләрчә очрашулар	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Жирле бюджет	3,0	3,0	3,0
3.4.	Мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр арасында спорт эшен оештыру, адаптив физик культураны һәм спортны	Менделеевск муниципаль районы Татарстан Республикасы Социаль яклау	2022-2024	Жирле бюджет	7,0	7,0	7,0

	үстөрү өчөн шартлар тудыру	министрлыгыны ң территориаль социаль яклау идарәсе					
3.5.	Яшәү урыны буенча физкультура-спорт юнәлешендәге клуб берләшмәләрен ачу	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
3.6.	Физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүнең һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итү буенча социаль чараларны гамәлгә ашыру	«Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ	2022-2024	Агымдагы финанслау	-	-	-
	барлығы(мең сум):				20,0	20,0	20,0

8. Программаны гамэлгэ ашырудан көтөлгән соңгы нәтижэләр

Программаны гамэлгэ ашыру түбәндәге нәтижэләргә китерәчәк:

- психоактив матдәләргә кирәгеннән артык кулланучы затларның үсеш динамикасына юл куймау;
- сәламәт яшәү рәвешенә йөз тоткан халыкның өлешен арттыру;
- гомер озынлыгын һәм яшәү сыйфатын арттыру
- тәмәке тартуны чикләү алкогольне куллануны киметүне;
- районда әйләнә-тирә мохитнең торышын яхшырту.